

Emri i Lëndës : Paraja dhe Banka							
Kodi	Tipi	Semestri	Leksione (orë/javë)	Seminare (orë/javë)	Lab (orë/javë)	Kredite	ECTS
EMS 227	B	Vjeshtë	3.00	1.00	0.00	3.50	5.00
Lektori		Kevin Bica, Msc					
Asistenti							
Gjuha e kursit		Anglisht					
Niveli i lëndës		Bachelor					
Përshkrimi		Paraja dhe Bankat janë një bazë e makroekonomisë dhe themelore për studimin e tregjeve financiare. Kjo lëndë përparon njohuritë e studentëve mbi rolin e parasë në ekonomi, konceptin e vlerë së tashme të parasë, percaktimin e normave të interesit si dhe realizmin e politikës monetare. Ajo ofron një përshkrim gjithëpërfshirës të funksionimit të parasë moderne dhe tregjeve të kapitalit në kontekst nacional dhe internacional. Ajo gjithashtu ofron një qasje të brëndshme në menaxhimin, performancën, dhe supervizimin e ndërmjetësve financiarë.					
Objektivat		Në fund të semestrit, studentët duhet të kenë një kuptim të qartë të koncepteve të financës ekonomike si më poshtë: -Teoria moderne monetare dhe rekomandimet e politikës kundëintuitive. -Mekanizmat e transmetimit nëpërmjet së cilëve politika monetare ndikon mbi makroekonominë. -Marrëdhënien mes normave të interesit dhe çmimit të aseteve. -Ndikimi i politikës monetare mbi bilancin ndërkombëtar të një shtetit. -Korniza rregullatore e sistemit bankar. - Agregatët monetarë dhe menyra e përlllogaritjes së tyre.					
Konceptet Kryesore		Paraja, normat e interesit, financë direkte dhe indirekte, krizë financiare, banka qëndrore dhe realizimi i politikës monetare, objektivat dhe mjetet e politikës monetare, inflacioni, menaxhimi dhe performanca e institucioneve financiarë.					
Programi i Lëndës							
Java	Tema						
1	Prezantim i kursit dhe silabusit. Prezantim i librit dhe metodës së vlerësimit.						
2	Përse Studiojmë Parinë, Bankat dhe Institucionet Financiare? Një Përmbledhje e Sistemit Financiar. Kapitulli 1 (fq. 50-64) dhe Kapitulli 2 (fq. 70-96). Struktura e bankave dhe institucioneve të tjera financiare. Një prezantim i përgjithshëm me instrumentët financiarë, ndërmjetësit financiarë, dhe kornizën rregullatore të sistemit financiar.						
3	Cfarë është Paraja? Kapitulli 3 (fq. 97-110). Ky kapitull përshkruan kuptimin e parasë, funksionin e parasë dhe evolucionin e mënyrave të pagesës. Në fund shpjegon agregatët monetarë dhe metodat e aplikuara për matjen e parasë në qarkullim.						
4	Teoria sasiore, Inflacioni, dhe Kërkesa për Para. Kapitulli 20 (fq. 520-537). Teoria sasiore e parasë; Deficitet buxhetore dhe inflacioni; Teoria Kejnsiane e kërkesës për para; Teoria e portofolit e kërkesës për para. Cila është marrëdhënia midis normave të interesit dhe kërkesës për para?						
5	Krizat Financiare në Ekonomitë e Përparuara. Kapitulli 12 (fq. 315-341). Ky kapitull shpjegon dinamikat e krizave financiare në tregjet e përparuara. Si mundet që politikë bërësit të ndërhyjnë në rrethana të tilla; Stabilizimi i sistemit financiar global; masat afatgjatë. Nga Depresioni i Madh tek Kriza Financiare e 2007-2009.						
6	Krizat Financiare në Ekonomitë në Zhvillim. Kapitulli 13 (fq. 342-364). Ky kapitull thekson ndasitë midis krizave financiare në ekonomitë e zhvilluara dhe atyre në zhvillim.						
7	Përsëritje përpara provimit gjysëm-final.						
8	Provimi gjysmë-final.						

9	Bankingu dhe Menaxhimi i Institucioneve Financiare. Kapitulli 9 (fq. 236-263). Studentët do të punojnë me bilancin e një banke tregtare dhe do të fokusohen në principet e përgjithshme të menaxhimit të bankave. Menaxhimi i rrezikut të kreditimit; Marrëdhënia afatgjatë me klientin; Angazhimit e kredisë.
10	Analiza Ekonomike e Rregullave Financirë. Kapitulli 10 (fq. 264-281). Informacioni asimetric si një ide racionale e rregullimit financiar; Llojet e rregullimeve financiare.
11	Industria e Bankave: Struktura dhe Konkurenca. Kapitulli 11 (fq. 283-313). Historia e zhvillimit te sistemit bankar ndër vite; Inovacioni financiar; Struktura e bankave komerciale në SHBA; Ndryshimi midis bankava dhe institucioneve te tjera të shërbimeve financiare; Bankingu internacional.
12	Bankat Qëndrore. Kapitulli 14 (fq. 366-383). Origjina e sistemit të bankava qëndrore, Ndryshimet në strukturat dhe funksionet e bankave qëndrore; Strukturat e bankave qëndrore të ekonomive të mëdha; Pavarësia e bankave qëndrore. Në këtë kapitull studentët do të mësojnë rreth sistemit të bankave qëndrore, përse është i rëndësishëm dhe si bankat qëndrore diferencohen nga njëra tjetra.
13	Proçesi i shtimit të Ofertës së Parasë. Kapitulli 15 (fq. 384-408). Tre lojtarët në proçesin e ofertës së parasë; Kontrolli i bazës monetare; Krijimi i depozitave të shumëfishta; Faktorët që përcaktojnë ofertën e parasë; Multiplikatori i parasë. Ky kapitull prezanton studentët me mekanizmat që përdor banka qëndrore për të kontrolluar ofertën e parasë. Cili është roli i ofertës së parasë në politikën monetare?
14	Mjetet e Politikës Monetare. Kapitulli 16 (fq. 409-434). Tregu i rezervës federale dhe raporti i fondeve federale; Mjetet Konvencionale të politikës monetare; Mjetet e politikës monetare të Bankës Qëndrore Evropiane.
15	Vlerësim i projektit dhe përsëritje para provimit final.
16	Final Exam.
Parakushtet	
Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.	
Literatura	
• Frederic S. Mishkin (2022). The Economics of Money, Banking, and Financial Markets. Pearson, 13th edition.	
Referenca të tjera	
• • Admati, A. and Hellwig, M. (2013) The Bankers’ New Clothes: What’s Wrong with Banking and What to Do about It, Princeton University Press. • • Allen, F. and D. Gale (2007), Understanding financial crises, New York: Oxford University Press, especially: Chapter 2: Time, Uncertainty and Liquidity, and Chapter 3: Intermediation and crises. • • Howells, P.G.A. and K. Bain; “The Economics of Money, Banking and Finance: a European Text”; (2008); Pearson. • • Whildbee and R.L Peterson (2008). Financial Institutions, Markets, and Money (10th Edition), John Wiley & Sons.	
Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat	
1	Të demonstrojnë njohuri dhe kuptim për rolin e parasë dhe normave të interesit.
2	Të analizojnë rolin e bankave në ekonomi, të vlerësojnë performancën e tyre dhe justifikojnë kornizën rregullatore.
3	Të demonstrojnë njohuri dhe të kuptuarit e bankingut qëndror dhe të vlerësojnë realizimin e politikës monetare.
4	Të analizojnë proçesin e shtimit të ofertës së parasë, dhe identifikojnë mekanizmat përmes së cilëve banka qëndrore kontrollon bazën monetare.
5	Të kenë njohurinë dhe ekspertizën e kërkuar për të dhënë rekomandime relevante në realizimin e politikës monetare.

Mënyra e Vlerësimit të Lëndës			
Notat e Ndërmjetme	Sasia	Përqindja	
Gjysmë finale	1	30	
Kuize	0	0	
Projekte	1	20	
Projekte semestrale	0	0	
Punë laborator	0	0	
Pjesëmarrja në mësim	1	10	
Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final			60
Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final			40
Total			100
Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)			
Aktivitetet	Sasia	Kohëzgjatja (orë)	Ngarkesa Totale (orë)
Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit)	16	4	64
Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)	14	4	56
Detyra	1	1	1
Gjysmë finale	1	2	2
Provimi final	1	2	2
Të tjera	0	0	0
Ngarkesa totale e orëve			125
Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)			5.00
ECTS			5.00